

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Az igazság ereje.

Akik csak hallották s így közvetlen hatása alatt állottak az Apponyi gróf hétfői fenomális beszédének: valamennyien egyértelemmel megállapították, hogy ez a beszéd, az országos közhangulatnak lévén meggyőző és fényes tolmácsa, erkölcsileg lehetetlenséggé teszi a további obstrukciót. Egyedül a Justh-párton lévők nem vallották ezt be nyíltan, de rajtuk is nyilvánvalóan meglátszott, hogy bensejükben ők is így éreznek. Vezérek még talán ideig-óráig harcba korbácsolhatják őket a pártfegyelem ostorával, de lelkesedéssel, meggyőződéssel, sőt még ürügyek keresésével sem obstruálhatnak már sokáig, mert saját lelkiismeretük fog tiltakozni az országrontó áldatlan, meddő harc ellen, mely hamarosan diszkreditálná őket a nemzet színe előtt.

Akármely párton legyen is tehát valaki, elfogulatlanul el kell ismernie, hogy Apponyi gróf nagy és hazafias szolgálatot tett a béke ügyének ezzel a hatalmas beszéddel, melynek hatása — így olvasva is — meggyőző, gyújtó és magával ragadó. Ennek a hatásnak legközvetlenebb okát pedig részünkről abban véljük feltalálni, hogy Apponyi ezuttal

nagyon bátor volt és nagyon őszinte. Saját fegyvertársainak politikai hibáira mulatott rá vádoló, vagy gyanúsító tendencia nélkül, de férfias, nyílt egyenességgel s amiket mondott: azokat mindenki igaznak érezte. Az igazságnak pedig önmagában is megvan a lesújtó és fölemelő ereje.

Ha e mellől a beszéd mellől mindazt elhagyjuk, ami az ugynevezett külső hatáshoz tartozik — az előadás formai szépségét, a szónok egyéniségének és hagjának varázsát, a zsufolt Házban felhangzó tapsokat és éljen-riadalmat — s szárazon csakis a hírlapokban közölt szónoklat velejét tekintjük: még akkor is mély, meggyőző és maradandó hatása van pusztán azért, mert a benne lerakott szentenciák az igazság erejével markolnak bele lelkünkbe.

Miért obstruálni tovább? — kérdi Apponyi. Hiszen ez a kormány már mindent meghozott, amit csak lehet. Megbuktatni a kormányt? De vajjon az ellenzékre nézve jobb jön-e utána? Ez a kormány véderőreformot követel, de vajjon az utódja nem követelné-e ugyanazt és ki tudja: nem kevesebb engedményekkel és nem több teherrel-e? Ez a kormány záros határidőre biztosítja a választójog reformját demokra-

tikus, szabadelvű alapon. De vajjon egy következő kormány biztosítaná e ugyanezt és ha igen: nemzeti választójogot hozna-e, vagy pedig olyat, mely egycsapásra tönkretenné a magyar nemzet történelmi fennmaradásának minden reménységét? Ez a mai kormány szembe helyezkedett minden áramlattal, mely a magyar nemzet létét és jövődjét veszélyezteti, de vajjon az utódja, amely az ismeretlen homályból vetődhetnék fel nyakunkra, szintén küzdene-e majd a nemzet igazaiért? Szabad-e tehát a tüzzel játszani és érdemes-e a bizonyos jelent egy bizonytalan jövőért megmondhatatlanul kockára tenni? . . .

Az érvek hosszú sorozatát vonultatta föl Apponyi a maga beszédében, melyekkel mindazt bizonyította, hogy az obstrukciónak nincsen többé létjogosultsága és amely párt még továbbra is ezzel a kivételes forradalmi fegyverrel akarna harcolni: az csak ártana a hazának. Az érvek felsorolása közben rámutatott Apponyi azokra a veszedelmekre, melyek tíz éves elmaradásunk következtében fejünkre nőttek. Rámutatott a vérszemet kapott osztrák gyámkodó tendenciákra, a kalandos külpolitikai tervekre, melyek a mi nemzeti létünket is veszélyeztetnék. Rámutatott

Porolaj.

Iskolák, onodák, posta és egyéb hivatalok, kávéházak, szállodák stb. padlóinak pormentesítésére cégünknél gyári áron szerelhetők be:

Eredeti hordóvetelnél ca 180 kg. — 100 kg. 48 kor., kisebb vetelnél kilója 60 fillér.

Fertőtlenítőszer u. m.:

Karbolsav fekete 100 kgr. 26 korona. Karbolsav vörös 100 kgr. 20 korona.

RÁCZITS és CZVRKUSITS nagykereskedők

festékosztálya ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6. 100—22

a nemzetiségek mozgolódására, a nemzetközi szociálisták hazát-tagadó jelszavaira, a monarchia mai dualisztikus szervezetét rovásunkra megbontani igyekvő törekvésekre és mindennemű belső meghasonlásainkra, melyekre külső ellenségeink a maguk számításait építik s mindezek felsorolása után rámutatott az utolsó évek nagy tanulságaira, őszinte becsületességgel vallotta be Apponyi (a volt ellenzéki vezér és a kormányviselt államférfiu), hogy erőszakos eszközökkel lehet ugyan elérni pillanatnyi eredményeket, lehet a gyümölcsöt a fáról éretlenül leszakítani, de ezeken az eredményeken mindig rajta nyugszik az erőszakos eredetnek átka. Ő tehát sem az erőszakos kormánybuktatásra, sem egyáltalában az erőszakos parlamenti fegyverek használatára nem lát többé a mai helyzetben egyetlen elképzelhető alapot sem.

Apponyi érvei nagy hatással voltak mindazokra, akik hallották, de beszéde azokat is meggyőzi, akik csak olvasván ismerik ezt a beszédet, mert ez minden külső hatás híján, önmagában is az igazság erejével hat minden gondolkodó emberre.

A justhpárti komédia végnapjai.

— Helyzetcikk. —

Az emberek többségének a harc általában jobban imponál, mint a mindennapos dolgos szürke élet. Mindenki tudja ugyanis, hogy az ember örökké nem verekedhetik, nem háboruzhatik és még a katonákat se teremtették arra, hogy januártól decemberig véres csatákat vivjanak. Mindenki azt a meggyőződést vallja, hogy a harc helyett többet használ az izgalom nélkül való, de hasznos polgári foglalatosság; de azért egy-egy pillanatra felületes vélemény jobban meghódítja s a harcias póz és a csatarikoltás jobban hat.

Ennek a póznak varázsával akarnak hatni a Justh-pártiak a józan béke felé hajló függetlenségre. Gyávák, árulók, megalkuvók — és így tovább, mindazokkal a jelzőkkel, melyekkel duhaj emberek szokták a nyugodt-vérűeket ingerelni. A míg maguk tetszelegnek az engesztelhetetlenség látszatában, a többiekre is át akarják vinni ennek a hatását. És a pózelméletnek megszületett egy ötlete is a Hock János ajkán. Nem szereti ugymond az olyanokat, akik nappal kurucok, éjjel labancok.

Hát ez az ötlet erősen sántít az igazság útján. Semminő kurucot nem tesz labanccá és egy labancot se tesz hazaárulóvá, ha a céltalan, időt és egyéb javakat pazarló harc helyett a

békét, vagy legalább is az erőt gyarapító pihenőt választja. A kurucokban is, minden kurucáguk mellett föl kell tenni annyi higgadságot, hogy meggondolják: a világ és a haza nem arra való, hogy csak az ő hírüket, az ő dicsőségüket gyarapítsa. Ép a kuruc generálisok különböztek abban más országok hivatásos harcosaitól, hogy a harcot nem mesterségre, hanem magasabb célokért folytatták. S ha a kuruc generálisnak dönteni kellett volna valami fölött, ami neki a hírét növeli, de az ország népének csak kárt okoz, — hát aligha választotta volna ezt.

Hanem Justhék, a kuruc fogalom szabadalmasai, csak egyet: a maguk hírét és festői pózát tartják szem előtt. Ők arra születtek, hogy harcoljanak, — az már mindegy, hogy logikai összefüggés nem mindig volt a célok között, amiért „utolsó csöpp vérükig“ küzdöttek. Megengedjük: talán külön-külön és együttvéve szép és nemes, jóra való dolgok voltak, amelyek megvalósítását talán mások is szívesen vették. Mások azonban, tudva, hogy el nem érhetők, nem vesztegették a nemzet vagyonát, adóját és az energiát arra. S mihelyst ennek férfias belátására jutottak, — a maguk lelkiismeretének tartoztak azzal, hogy a céltalan és eredménytelen küzdelmet ne használják föl népszerűsítésre, tömegámitásra.

Most ugyanez a helyzet. A komoly felelősségüket átérző emberek tudják, hogy a véderőreformot kikerülni nem lehet; ha tehát az ország érdekét tekintik, azt még akkor is meg kell szavazniok, ha attól lehetne tartani, hogy ez pillanatilag nem tetszik a tömegeknek. Mert komoly politikusnak elvégre másként kell gondoskodni, mint a népgyűlési szónokoknak és ugyan mi lenne az országból, ha mindenki, minden dolgában csak azt nézné, a hiúsága által korlátozva, hogy köztetszést fog-e aratni, vagy sem.

Ma azonban már nem kell attól tartani, hogy a komolyság és a megfontolás politikája egyben a népszerűtlenséget jelentené. Azoknak a korteseknek, akik azt híresztelik, hogy „jelöltünk ki fogja eszközölni a kerület polgárai számára az adóelengedést“, ma már nem hisznek a választók. S amint eljutottak annak belátására, hogy adót fizetni kellemetlen, de kell, azon módon megértik azt, hogy a véderő fejlesztése terhes ugyan, de kikerülhetetlen. A Justhék harcias póza csak a kiskorúaknak imponál, vagy azoknak, akik más célok, más érdekek javára hasznosítják ezt a szinpadias politikát. A Kossuth-párt akkor adta volna politikai serdületlenségének igazi bizony-

ságát, ha azután, hogy a béke gondolatához, a helyzet kellő megértéséhez eljutott, — a Justhék póza és olcsó jelszavai által eltántorítottatná magát.

Nem akad Zomborban napidijas.

Ugy értesülünk, hogy a zombori pénzügyigazgatóság napidijasokat keresett, de nem talált. Sikertelen maradt minden megbízás alkalmas egyének keresésére, hiábavaló minden tudakozódás ilyen egyének után. Az igazgatóság végre is kénytelen volt a kényszerítő szükség hatása alatt arra kérni engedélyt a pénzügyminiszteriumtól, hogy az egész felhalmozódott napidijas munkát az alkalmazásban levő napidijasokkal végeztethesse a délutáni órákban s e hivatalos időn kívül végzett munkáért az új munkaerők felvételére utalványozott előlegből egy második napidiját folyósíthasson részükre. A pénzügyminiszterium hozzá is járult az igazgatóság javaslatához azzal a különbséggel, hogy a második napidiját felére szállította le.

A napidijasok szolgálati viszonyaival nem ismerős ember méltán megütközhetik e jelenségen, kivált ha tudja, mily nagy a száma az egy-két középiskolai osztályt végzett fiatal embereknek, kik az uri cifra nyomoruságot többre tartják a jó móddal biztató ipari foglalkozásnál, s még inkább ha tudomása van arról, hogy mialatt a pénzügyigazgatóság hasztalan keres a szó valódi értelmében napidijasokat, azalatt a vármegye válogathat a jobbnál-jobb erőkből, kik nem is fizetésért, hanem ingyen készek akár éveken át dolgozni csupán jövődő alkalmaztatásuk biztosítása fejében.

Az egyik ok, mely visszariasztja az embereket attól, hogy az államnál vállaljanak napidijas szolgálatot, mindenesetre a szűkeblűen megszabott napidij maga, de nem az egyedüli és különösen nem a legfőbb ok. Tagadhatatlan, hogy napi hat, sőt nyolc órán át senki sem körmöl szívesen robotba két korona tíz fillérért; de az is bizonyos, hogy egy tizenöt-tizenhat éves ifju sem huzódoznék az állami napidijas szolgálatotól, ha meglett korára biztos megélhetést nyújtó előhaladással kecsegtetné.

De nem kecssegteti. Nem mintha a pályán egyáltalában nem volna emelkedés — hiszen az irodatiszti állástól fel a diplomás embertől is irigyelhető segédhivatali főigazgató állásáig szép haladás nyílik rajta, — hanem mivel az 1873. évi I. t. c. a javadalmasabb magasabb fokokat nem a polgári napidijasok, hanem a hivatalnoki igazolvánnyal elbocsátott katonai altisztek részére biztosítja első sorban. Ez a törvény a polgári napidijasok javarészét örökös napidijasságra kárhoztatja, melyben hosszú szolgálat után is legfőlebb öt korona napidijig vihetik. Ismerünk napidijast, aki irodatiszti vizsgával és kitünő szolgálati minősítéssel huszonöt év óta pályázik minden megüresedő irodatiszti állásra — természetesen a katonai szolgálatból kivénült, az irodai munkában teljesen járatlan s a polgárokkal való érintkezésben nyers igazolványos altisztekkel szemben mindannyiszor eredmény nélkül.

Lehet-e ily körülmények között csodálni, ha a zombori pénzügyigazgatóság nem kap napidijast, mikor kell? Lehet-e csodálni, ha az alkalmazottak is a legelső alkalommal, amint jobb állás kínálkozik számukra, háttal fordítanak az állami szolgálatnak?

S ha eddig csekélyek voltak a polgári napidíjasok kilátásai az előmenetelre, a két-éves katonai szolgálat behozatalával még csekélyebbek lesznek, mert a hadseregnek több altisztre lesz szüksége, mint eddig s így a tíz évi szolgálat után végkielégítéssel és hivatalnoki igazolvánnyal elbocsátott őrmestereknek, törzsőrmestereknek és egyéb hasonló rangú altiszteknek még nagyobb tömege fog tódulni a polgári irodai szolgálatba. A két éves katonai szolgálat behozatala után tehát méltán lehet majd attól tartani, hogy az állam egyáltalában nem fog kapni napidíjasokat előhaladásuk teljes kilátástalansága miatt.

Épen ezért az 1873. évi I. t. c. rendelkezéseit, melyek nemesak a napidíjasokkal szemben igazságtalanok, hanem az állami szolgálatra is határozottan károsak, okvetlenül revízió alá kell venni.

H I R E K.

A zombori és a szabadkai Justh-párt.

Justh Gyula és Kristóffy József.

Miközben Zomborból durrogó frázisokban fölratot küldenek a hazafiság bérbevevői a Justh-pártnak és mungószidásra meg Kossuth Ferenc gyalázására uszítják Bács-megye többi függetlenségi pártját is, a megye többi részében rendre tagadják meg a közösséget Justhék országrontó politikájával.

A sort Szabadka nyitja meg, mely egész nyíltsággal szakít Justh Gyulával.

Szabadkáról jelentik:

A szabadkai szociáldemokrata-párt a választójog érdekében a függetlenségi párttal együttes népgyűlést hirdetett, a függetlenségiéket azonban nem jelentek meg a gyűlésen. Mukics Simon, a kör elnöke a gyűlés elöl elutazott. A függetlenségiéket tüntető távolmaradását azzal okolják meg, hogy bár a szabadkai függetlenségi kör Justh-párti, azonban nem hiva Justh szélső radikalizmusának. A kör rövidesen a Kossuth-párthoz fog csatlakozni.

Hogy egyébként Justh Gyula, a zombori függetlenségi párt védőszentje, miként fest a hamisítatlan tények világánál, arról ékes bizonyosságot tesz Pályi Ede doktornak, a magyar ujságírás egyik kiválóságának Justh Gyula címére küldött ez az írása:

Justh Gyula urat hiába invitálom egy becsületbíró elé. Hiába mondom, hogy én vállalom a becsületbíró szankcióját. Ha kiderül, hogy rosszhiszeműen hazudtam, hogy tudatosan rágalmaztam: elfogadom, hogy a társadalom közönségesen ki a kebeléből, mint a becsület embert, akinek csak egy utja van. És Justh ur mégsem mer becsületbíró elé jönni. Talán az én életemet akarja kimélni, talán az én családomat félti? Ne tegeye ezt.

Maradjon mindenki a maga kötelességénél. Minden ember, aki e névre igényt tart, köteles megóvni a maga becsületét. Én nyíltan és világosan ki merem tenni a magam ember-séges becsületemet bármely tisztos fórum bírálata elé. Justh ur csak a maga és pártja becsülete fölött köteles örködni. Jogom van állítani, ha Justh ur nem vállalja a becsületbíró-ságot, fél tőle. Ő maga jogosít fel mindenkit arra a hitre, hogy ez a becsületbíró-ság végzetes lehet reá és pártjára nézve. Hogy ő és mások pártjából, kik mennyire vannak angazsálva, azt majd kiderítené a becsületbíró-ság. De az bizonyos, hogy akikre rábizonyosodnának vádjaim, azok számára csak a maguk felé forduló pisztolyeső lehetne a megváltás.

Mert miről van szó?

Arról van szó, hogy azt a provizóriumot, melyet 1911. november havában Justh Gyula először felvetett Szabadkán, azután Batthyány, Holló és más Justh-pártiak propagáltak, Bécsben a Reichspost és a Neue Freie Presse követelt és számszerint: kész adatokkal hirdették, most utoljára pedig február 19-én, mint Justh-párti határozat került a Ház elé: ezt Kristóffy József indította meg Bécsben 1911. szeptember 19-én a katonák között.

Indokolta pedig Kristóffy József azzal, hogy:

1. így több ujoncot lehet kistrófolni a magyar országgyűléstől és horribile dictu

2. a választói reformot ki lehet tolni a jelenlegi király utáni időkre.

Mondhatnánk ezekről többet is, hivatkozhatnánk Kristóffy ur szavaira bizonyos nátháról, amelytől függ a szituáció, de egyelőre elég ennyi.

Itt van egy konkrét vád, melynek logikája szerint Kristóffy jóhiszemű és gyanútlan katonák közt elterjeszti, hogy a magyar parlament anti Habsburgianus, hiszen még elnökül is anti Habsburgianust választ. Ezek ellen meg kell védeni a dinasztiait. Ennek a módja mindenféle zavarokat csinálni, megakadályozni a konszolidált viszonyokat, a véderő kérdésében egy provizóriumot csinálni, melyben nagyobb békeleltszámot ajánl fel az ellenzék annál, amit a hadvezetés kíván, a választói reformban pedig ravasz mesterkedésekkel a döntést eltolni a királynak egy náthájáig, hátha rá lehetne venni megint ravasz fondorlatokkal a leendő királyt egy, a magyar nemzeti szupremáciát nem biztosító választójogra.

Ezzel párhuzamosan itt van egy obstrukció, mely előbb a priuszt veti fel, hogy aztán felvehesse az időközben, szeptember-októberben feltámadt provizórium eszméjét és itt van Justh Gyula, aki a választójogban proklamálja a nemzeti kautela nélküli általános, titkos, egyenlőt.

Justh Gyula ur! Nem érzi Ön szükségét, hogy ez a kérdés egy becsületbíró-ság előtt a legsürgősebben tisztáztassék?!

Budapest, 1912. február 28.

Dr. Pályi Ede.

Gromon Dezső állapota.

A bacsóvárosi kerület képviselőjének, báró Gromon Dezsőnek állapota most hirtelen újból válságosra fordult. Képviselői körökben naponként érdeklődnek a nagybeteg iránt.

A zombori zsidó hitközség új elnöke. A napokban megejtett izr. hitközségi választáson Szilágyi Mór ügyvéd lett a zombori egyházközség elnöke.

Örökös tiszteleti tagság. A budapesti Művészház igazgatósága gróf Teleki Géza elnökle alatt tartott legutóbbi igazgatósági ülésében Király Lajos zombori áll. főgimn. rajztanárt, festőművészt és a Művészház művészeti egyesület zombori szakosztályának buzgó titkárát a Művészház műpártoló szakosztályának örökös tiszteletbeli tagjává választotta be.

Bácskai halászok Frigyes főherceg ellen.

A Duna mentén levő Apatin, Bácskertes, Monostorszog és Bezdán községek lakosságának egy jó része a dunai halászatból tartja fenn magát. Keresetük nem volt nagyon fényes, de tisztességesen megélték belőle és gond nélkül tartották el családjaikat. Az idén váratlanul kellemetlen meglepetés érte az említett községek halászeit, mely egész existenciájukban megtámadta őket. Az történt ugyanis, hogy Frigyes főherceg uradalma kibérelte a halászati jogot s így az említett községek halászeit kereset nélkül maradtak. De nemesak a halászoknak, hanem a községek lakosságának is kellemetlen a főhercegi uradalom halászati jogbérlete, mert ezáltal halat alig és csak nagyon drágán lehet kapni. A halászok között nagy az elkeseredés és ha az uradalom nem mond le a halászati jogról, az ügyet az országgyűlés elé akarják vinni.

A Voltaire Egyesület választmányát pénteken 1912. március 1-én este 9 órakor az Elite kávéházban tartandó választmányi ülésre meghívom. — Pataj Sándor elnök.

Zenta közgyűlése. Zenta város képviselőtestülete március hó 14-én tartja meg rendes havi közgyűlését.

Előkészületek a szabadkai üzletvezetőség felállítására. A szabadkai üzletvezetőség augusztus közepén megkezdte működését. Az üzletvezetőségi hivatalnokok kinevezése legközelebb megtörténik. Az a kombináció, hogy Szabadkára az aradi helyettes üzletvezető kerül üzletvezetőnek, nem valósult meg. A szabadkai üzletvezetőség tisztviselőinek zöme a budapesti üzletvezetőségtől kerül ki. Az üzletvezető azonban alighanem olyan főtisztviselő lesz, aki egy vidéki üzletvezetőség helyettes főnöke s előbb a szegedi üzletvezetőségénél volt.

Augusztus közepén öt osztályfőnök is, az üzletvezetőség öt főosztályának vezetője Szabadkára megy. Az üzletvezetőség működésének megkezdésével a szabadkai állomáson is történnék változások. A forgalmi főnökség megszűnik. Farkas József szabadkai forgalmi főnök valószínűleg az üzletvezetőség forgalmi osztályának élére kerül. A forgalmi főnökség mostani épületét átalakítják. Ott lesz a vonat-kísérő személyzet iskolája, s az oktató és vezénylőtiszt hivatalos helyisége. Ezáltal az állomási épület is némiképp felszabadul, ott is több hely lesz.

Zenta, a szerencsétlenül járt város.

Zentáról írják: Lovászy Andor zentai ügyvéd indítvánnyal áll a márciusi városi közgyűlés elé, melyben jogot formál a városoknak szánt államszegélyből a belügy-miniszter által visszatartott százezer koronára. Az indítványozó szerint a kormány ezt az összeget szerencsétlenül járt városoknak tartotta fenn. Zentának — ugymond — leégett a városháza s így méltán tartozik a szerencsétlen városok közé.

Eljegyzés. Rebreán S. Gyula m. kir. pénzügyőri szemlést eljegyezte dr. Moldován Gergely egyetemi tanár unokáját, Rocneán Micikét Betlenből.

A Vojnits-díj. Vojnits Tivadarné szabadkai nagybirtokosnő nagyobb alapítványt tett, amelynek kamatait minden évben az elmult esztendő legsikerültebb irodalmi termékének adják ki. Az Akadémia a napokban teljes ülésén a Vojnits-jutalmat Nagy Endrének ítélte oda „A zseni” című vigjátékáért, amely a tavalyi szezonban a Vigszínházban került színre. Az Akadémia Nagy Endre pompás írói kvalitásait és tehetségét emelte ki a tavalyi szerzők közül.

Uj középületek Sajkásszentivánon. A jövő hónapban három középületnek az építését kezdik meg Sajkásszentivánon. Uj községházat és két iskolát épített a község. A községházat, melynek költségelirányzata 77.000 korona, Pfeifer Fülöp zombori építész fogja felépíteni. A két iskolára 36.000 koronát irányoztak elő.

Uj jegyző Bajmokon. Bajmok község közigazgatását tizenkét esztendő óta szolgálja már Petrekanits Antal aljegyző. Bajmok község képviselőtestületének legutóbbi gyűlésén Herczeg Károly községi képviselő azt indítványozta, hogy Petrekanits állását az aljegyző szorgalmának jutalmául szervezők át jegyzői állásá s Petrekanitsot az adóügyek önálló vezetésével bizzák meg. Ezt az indítványt a képviselőtestület s így Lichtnekert József Bajmok község érdemes főjegyzője most még egy jegyzőt kapott, aki már régi munkatársa a főjegyzőnek.

A péterrévei zsidó hitközség jubileuma. Péterrévéről jelentik: A péterrévei izraelita hitközség vasárnap ünnepelte meg fennállásának századik évfordulóját. A jubileumon a környék hitközségeinek küldött-ségei is résztvettek. A templomban az adai főrabbi mondott beszédet. Délben bankett volt.

Meghalt a zomboriak kedvelt cigánya. Csámpai József cigányprimás, ki éveken át muzsikált Zomborban, legutóbb az Elite kávéházban, — váratlanul meghalt Szabadkán.

Egy kis gyermek tűzhalála. Topolyáról írják: Winterstein Pál topolyai nyomdásznak volt egy 4 éves kis fia. Tegnapelőtt este, amikor Wintersteiné a fiút elaltatta, átment férjéhez a nyomdába, a lámpát azonban égve hagyta, nehogy a gyermek — ha felebredne — megijedjen. Ugyanabban a házban, melyben Wintersteinék laknak, lakik egy óráis is, aki este 7 óra tájban füstszagot érzett kitódulni a nyomdászék lakásából. Az óráis rosszat sejtve, bement a szobába, amelyben a butorokat égve találta. Segítségért kiáltott, mire Wintersteinék is be-szaladtak a szobába és mindenképp a gyermeküket akarták megmenteni. A gyermek azonban már halott volt. Megölte a füst.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat múzeumának néprajzira folyó hó 3-án (vasárnap) délután 3—5-ig díjtalanul megtekinthető.

Halálozás. Ozvald Márton bácsyulafalvai kántortanító február hó 24-én 35 éves korában a bajai közpórházban meghalt.

Zsabyai kiskorúak betörőbandája. Zsabyáról jelentik nekünk: Zsabyán körülbelül fél évvel ezelőtt ismeretlen tettesek kirabolták Székely Sándor vaskereskedőt. A vaskereskedő háza két utcára nyílik és az üzlet ablakai vasráccsal vannak ellátva. A vasráccson azonban kisebb termetű gyerekek könnyű szerrel áteszhatnak. Mivel a betörők az üzlet ajtaját nem nyitották fel, már akkor az volt a csendőrség feltevése, hogy a betörők csak a vasráccson keresztül mehettek be az üzletbe. A nyomozást akkor beszüntették, mert sehol sem akadtak a betörők nyomára. Két hónappal ezelőtt újabb betörést követtek el a Székely-féle vaskereskedésben. A zajra felébredt a segéd, kilőtt az utcára, mire a betörők elmenekültek. A nyomozás ezuttal is eredménytelen volt. A napokban az egyik csendőr észrevette, hogy két fiú: Tényi Mátyás és Tomossi János a község mellett egy dombon a domb üregéből különböző tárgyakat emelnek ki. Odament hozzájuk és akkor látta, hogy a kiemelt tárgyak fegyverek és patronok voltak. Minthogy ezek csak a Székely-féle vaskereskedésből származhattak, a csendőr letartóztatta a két 13 éves fiút és bevitte őket a lakanyába. Kihallgatásuk alkalmával a gyerekek bevallották, hogy 13—14 éves gyerekekből egy betörőbanda alakult, mely az utóbbi időben számos betörést követett el. A Székely-féle vaskereskedésbe is ők törtek be és az első alkalommal onnan ellopott aranyláncot és órárt 100 koronáért adták el. A csendőrség letartóztatta a fiatalok bűnösöket, az országda kézrekerítése iránt pedig megindította a nyomozást.

Megverték a rendőrök. Szilágyi Antal kishegyési lakos feljelentette Frindik Mihály és Gálik Péter kishegyési községi rendőröket, akik Németh István vendéglőjében őt összeverték. Az orvosi vizsgálat szerint Szilágyi Antal sérülései 8 napon túl gyógyulnak.

Szabadkai járásbíró és ügyvéd afférja. A szabadkai bírák és ügyvédek háborúsága nap-nap után újabb hullámokat ver. Nemrég a Haverda-pör megdorgált cikkirója, Balogh bíró tűzött össze Fischer Jakóval a törvényszéken, tegnapelőtt meg a járásbírószágon volt baj. Szokatlan és hangos jelenet folyt le a szabadkai járásbírószágon dr. Gál Lajos járásbíró előtt. Egy becsület-sértési pert tárgyaltak, amelyben a vádlottat dr. Vass Antal ügyvéd védte. Vass a tárgyalás egész folyamata alatt rendkívül idegesen és feltűnően türelmetlenül viselkedett.

Amikor tárgyalás alatt a bíró az egyik tanu vallomását diktálta jegyzőkönyvbe, Vass közbekialtott:

— A tanu ezt nem mondotta.

A bíró annak tudatában, hogy a jegyzőkönyvet jól diktálta le, kijelentette, hogy igenis a tanu vallomását vette jegyzőkönyvbe. Vass erre végleg kijött a sodrából és azt mondotta:

— Csak való tényeket szabad a jegyzőkönyvbe venni. Ön ne fűzze hozzá a következtetéseit.

Minthogy az ügyvéd hangja szokatlanul éles volt, a bíró odaszólt neki:

— Én ilyen hanghoz nem vagyok hozzászokva.

Vass tovább is így folytatta:

— Kérem a perrendtartást betartani és a tanu vallomását lehetőleg szövegszerűen a jegyzőkönyvbe venni, — mire Gál bíró:

— Nem fogadok el utasításokat a jegyzőkönyv vezetésére, én tudom a dolgomat.

— Vass: Micsoda hang ez, ezt kikérem magamnak.

— Gál: A tárgyalást én vezetem s nekem törvényszerinti jogom önt rendreutasítani és megbírságotlani.

— Vass: Szeretném látni.

— Rendreutasítom ügyvéd urat s a rendreutasítást jegyzőkönyvbe vétetem. Figyelmeztetem, hogy ha így folytatja, rendbírsággal sújtom.

Vass ennek dacára folytatta, mire Gál bíró 100 kor. rendbírsággal sújtotta. Amikor figyelmeztette, hogy ez ellen felfolyamodással élhet, Vass ezt felelte:

— Oh igen!

A bíró erre megvonta Vasstól azt a kedvezményt, hogy a bíróság előtt ülve tárgyalhat s felhívta, hogy jelentse be szabályszerűen a felfolyamodást. Vass így jelentette be:

— Hát hányszor mondjam? Nem megmondtam, hogy felfolyamodok.

A bíró felhívta dr. Vasst, hogy álljon fel. Az ügyvéd azonban erre nem volt hajlandó. Gál bíró ekkor dr. Vass költségére elhalasztotta a tárgyalást, a vádlottat felhívta, hogy más védőt nevezzen meg, mert Vasst a tárgyalásból kizárta, az egész esetet jegyzőkönyvbe foglalta s jelentést tett felettes hatóságának.

Vasutasपालoták Szabadkán.

A kereskedelmi minisztériumban tervet dolgoztak ki arról, hogy a magyar királyi államvasutak alkalmazottainak részére állami támogatással országsszerte olcsó lakásokat építenek. A szükséges tőke több millió korona volna, amelynek kamatait a vasutások lakásbérére fedezné. A tervek szerint Szabadkán három vasutasपालota épülne.

A bajai szinkör magántulajdon.

Bajáról jelentik: Baja város tanácsa engedélyt adott Nádasy Józsefnek, az új szabadkai szinigazgatónak, hogy 1913., 1914. és 1915. években a bajai szinkörben játszó társulatával. Krémer Sándor ezt a határozatot azért felebbezte meg, mert a szinkör az övé, neki tehát kifogása van ellene, hogy az ő általa épített s az ő tulajdonát képező szinkörben más játszó s afelett ne ő, hanem más rendelkezzen. A felebbezést elutasította a bajai városi tanács. Az elutasításnak az az indoka, hogy az alaphatározatban már kijelentette Baja, hogy a szinkör magántulajdon. Nádasy tehát csak az esetben játszhat a bajai szinkörben, ha Krémerrel megállapodik s így Baja színészetének léte vagy nem léte most attól függ, megengedi-e a színjátszást a bajai arénában Krémer Sándor, vagy sem. Ilyen kedélyesen intézik Baján a színészet ügyét a városi urak.

Fölmentették a rémi plébánost.

Ismeretes még Szemző Jánosnak, a rémi plébánosnak prédikációja, melyben egy uriaszonyt, aki a templomban jelen volt, azzal vádolt meg, hogy miként a bibliai Putifárné Józsefet, úgy csabította őt az az urinó a bűnre, de ő tiszta maradt, mint József. Az uriaszony feljelentést tett Szemző ellen rágalalmazás miatt a járásbírószágnál. A járásbírószágon a plébánost felmentette azzal az indokolással, hogy Szemző nem követett el rágalalmazást, mert prédikáció közben nem említette annak a nevé, akire a Putifárné-féle bibliai esetet vonatkoztatta. Felebbezés folytán — mint Szabadkáról jelentik — most foglalkozott ezzel az ügygyel a szabadkai törvényszék, amely indokainál fogva helybenhagyta az első bíróság felmentő ítéletét. Az egyházi főhatóság a plébánost áthelyezte Borotára, egy kisebb bácskai községbe.

Kossuthfalván virul az angyalcsinálás.

Kossuthfalvai tudósítónk jelenti: Meghalt Kossuthfalván Kiss Sándorné született Szemők Mária. Az asszony halála gyanus volt a községi orvosnak, mert a községben egészen nyíltan beszéltek, hogy Kiss Sándorné magzatelhajtás következtében halt meg. Kossuthfalván tudniillik az utolsó pár évben nagyon kevés gyermek született. A jobbmódu családokban is csak egy-két gyerek van. Alapos a gyanu, hogy valamelyik szülesznő keze szabályozza ott az istenáldást. A kossuthfalvai pletyka tudja is, ki az a szülesznő. Kiss Sándorné halálával most ismét megmozdult a község lelkiismerete és hangosan követelték, hogy ezt az alkalmat fel kell használni és leleplezni az egyke kossuthfalvai hivat. Annál is inkább, mert mindenki biztosra vette, hogy Kissné egy ilyen szülesznő műtétének lett az áldozata. A hivatalos feljelentés alapján a szabadkai királyi ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. Kiszállt Kossuthfalvára Costán vizsgálóbíró. A boncolás után azonban megállapították, hogy Kissné ok nélkül gyanúsította meg a kóbor pletyka ezzel a csuf bűnnel, mert gemyes mellhártyalobb okozta a halálát. Bűnügyi eljárásra tehát nincs alap s a vizsgálóbíró visszajött Kossuthfalváról anélkül, hogy kihallgatásokat eszközölt volna. Kétségtelenül bebizonyosodott, hogy Kissné halálát csak a falusi pletyka fujta fel bűnügyi esetnek, de az mindenesetre igaz, hogy Kossuthfalván tényleg virul az angyalcsinálás. Bizonyítja ezt az a körülmény is, hogy Kossuthfalván óriási érdeklődéssel várták a boncolás eredményét.

Sikkasztás egy bácsalmási bankban.

Bácsalmásról írják: A bácsalmási társaság egyik kedves, szimpatikus, fiatal tagja Komarek Béla, a közigazdasági bank könyvelője a napokban hirtelen eltűnt Bácsalmásról, megfosztva ezáltal az ottani társaságot az egyetlen bankfiutól, amelynek típusát ő egyedül képviselte a kis bácskai községben. A fiatal könyvelő eltűnésének szomorú háttere van. Komarek Béla ugyanis 440 koronát sikkasztott el Spitzer Imre kunbajai kereskedő kárára. Spitzer Imrénének a napokban váltóeljárata volt a Közigazdasági bankban. A váltó kifizetésére átadott Komareknek 440 koronát, aki azonban ezt az összeget nem fizette be a bankba, hanem elköltötte. A bank a váltót megvitatolta, mire Spitzer megjelent a bankban és kijelentette, hogy a váltóért járó összeget ő kifizette a könyvelőnek. Így derült ki Komarek bűne. A hűtlen tisztviselőt a bank azonnal elbocsátotta kötelekéből, a bácsalmási csendőrség pedig letartóztatta és bekísérte a bácsalmási járásbírószághoz. A büntető eljárás megindítása előtt Spitzer Imre, a károsult fél, visszavonta feljelentését, mire Komareket szabadon bocsátották, aki azonnal elutazott Bácsalmásról Szabadkára.

A Barába fult. Pohlák István kishegyési molnárnak a 6 éves fia, Pohlák János belefuladt a Bara patakba. A patak ityenkor hóolvadás és esőzések idején nagyon mély. A kis gyermek ott játszadozott a patak meredek partján, egy óvatlan pillanatban megcsuszott és belegurult a vízbe. Holttestére csak egy óra múlva akadtak rá.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő: üzle-
tét személyes vezetése mellett március 10-től
30-ig **ZOMBORBA**, Refle Évi divatüzletébe he-
lyezi át. Az ezen idő alatt rendelt fűzők
kipróbálva, ott helyben átvehetők. — Előleges
bejelentéseket szivességből: **Refle Évi** és **Hirth**
János ur üzletében vesznek fel.

Készít a legmodernebb francia és ame-
rikai módszer szerint: reform, hátegyenesítő,
has- és gyomor-fűzőket. 50—35

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű
közönséget, hogy
folyó hó 2-án szombaton
nagy

tombolajáték

az
Elite-kávéházban.

**A tombolatárgyak meg-
tekinthetők Schlieszer
Testvérek Kossuth Lajos-
utcai üzlet kirakatában.**

Tisztelettel

az „ELITE“-kávéház tulajdonosa.

LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN
EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTTETIK

Hirdetmény.

Alulírott gazdaságában **eladó**
30000 darab egyenes növésű, ki-
fogástalan I-ső osztályu 3—4 éves

akácfa

sorfának, szárnyasok és vadak óvására,
alkalmas ligetek és tanya körüli remisek
létesítésére; gyárak és vásári terek be-
kerítésére igen alkalmasak.

Kaphatók már most tavaszi ülte-
tésre. **Darabja 45 fillér, kivá-
logatva 50 fillér, 1000 darab-
nál 40 fillér.**

Overbász, 1912. február hó 20-án.

Kiss Gyula

óverbászi jegyző.

3—3

Kincset ér
a **Tordy-féle Hollandi 3 király tea**
mivel nemesak hashajtó, hanem egyuttal étvágy-
javító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélmű-
ködést szabályozó, nemkülönben a legmakaesabb
gyomorbajon is segít.
Csomagja (kb. 10—12-szeri használatra) **50 fillér.**
Minden gyógyszertárban kapható.

Badacsonyvidéki
finom **hegyi borokat** kölesön hordók-
ban, **szőlőoltványokat, szőlővesz-
zőket** a balatonmelléki legjobban bevált
fajokból legjobb minőségben, anyagi fele-
lősség mellett szállít
BALOGH GYULA
szőlőgazdasága **BALATONHENYE.**
Árjegyzék ingyen. *—1

ÓRÁK ÉK SZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ÉS MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTARÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11/R.
Számítlan elismeréssel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Tokaji gyógyaszú
kitűnő gyógyszer **vérszegé-
nyeknek és lábbadozóknak.**
4 félliteres postacsomag franco
szállítással **10 korona**
Nagy Testvérek
szőlőbirtokosoknál **Tálya** (Tokaj-
Hegyalja). *—13

AZ ELITE kávéházban
Zomborban naponta
HASI KÁLMÁN
országos híru zenekara
muzsikálja a legújabb nótákat, operákat és operetteket.
Tisztelettel
Láng Jakab,
kávéháztulajdonos.

AZ ELSŐ MAGYAR
RÉSZVÉNY SERFŐZŐDE
KÜLÖNLEGESSÉGE
A
TAVASZI
RÉSZVÉNY SÖR
SZÁLLÍTÁS
F.ÉV FEBRUÁR 1-TŐL CSAK ADDIG,
A MEDDIG A KÉSZLET TART.
SZIVES MEGRENDELÉST KÉR
PALACK ÉS
HORDÓSÖRRE
AZ „ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SERFŐZŐDE”
FŐRAKTÁRA:
VIG és KATONA CÉGNÉL
ZOMBOR, ERZSÉBET-KÖRÚT 19.

Kapható minden kávé-
házban, étteremben és
jobb csemegeüzletben. 3—1

Kiadó
szálloda és kávéház.
Zomborban a **Fehérhajó**
szálloda, teljesen a modern igé-
nyeknek megfelelően berendezve —
mely áll 1 kávéház, 2 ebédlő, 6
vendégszoba, 2 pince, 20 ló részére
istálló, felszer, 2 magtár, a bérlő
részére külön 2 szobás lakás, konyha,
mosókonyha stb. mellékhelyiséggel
együtt évi 3200 korona házbér és
1000 korona óvadék letétele mellett
azonnal bérbeadandó.
Bővebb értesítést ugyanott a
tulajdonos ad.
Hanczmann Ignác
tulajdonos.

3—1

Eladó birtokok.

Tázlár község határában, Soltvadkert vasuti állomás mellett Pestmegyében több ingatlan 10—80 holdnyi kiterjedéssel **jutányos árak mellett eladó.**

Vételárból fizetendő $\frac{1}{5}$ rész a szerződés aláírásakor, a hátralék összeg 6 százalék kamatozás mellett 10 évi egyenlő részletekben.

Vevők jelentkezhetnek Soltvadkerten a „Kalocsai Takarékpénztár“ fiókjánál.
3-3 **Kalocsai Takarékpénztár.**

360. szám. 1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. § a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1911. évi 14115. sz. végzése következtében dr. Strasser Henrik zombori ügyvéd által képviselt Gádori Takarékpénztár javára 900 korona s járulékaik erejéig 1912. évi január hó 31. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3100 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: ökrök, tehének és lovak nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1912. évi V. 7.3. sz. végzése folytán 900 korona tőkekövetelés, ennek 1911. évi október hó 9. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 129 kor. 90 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szállásán leendő eszközzésére 1912. évi március hó 11-ik napjának délutáni 2 $\frac{1}{2}$ órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi február hó 20. án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

ELADÓ VADÁSZKÖLYKÖK.

Fajliszta, elsőrangú (angol pointer és :: német vizsla) keresztezett (lemgói) ::

vadászkölyök eladók.

Bővebb felvilágosítást ad **dr. Thim József,** Apatin.

3-3

5124. szám
alisp. 1912.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A baja—mélykúti törvényhatósági közut 10.0—12.3 km. szakaszán építendő utkaparóház és melléképület építési munkálataira ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

Ezen építési munkálatok költsége 6210 kor. 89 fillérben irányoztatott elő.

1. Ezen építkezésnél a következő munkák fognak vállalati uton biztosítani:

- a) földmunka,
- b) kőműves munka,
- c) ácsmunka,
- d) asztalos, lakatos, mázoló és üveges munka.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenkint külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje az átadás napjától számított 10 (tiz) hét.

3. Az ajánlatok százalékos árengedménnyel teendők.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.

Ajánlat a 5124/alisp. 1912. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt és a baja—mélykúti törvényhatósági közut 12.0—12.3 km. szakaszán építendő utkaparóház építési munkáira.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1912. évi március hó 16-ik (szombat) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1912. évi március hó 15-ik (péntek) napjának délelőtti 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának (I. emelet) kistermében 1912. évi március hó 16-ik (szombat) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, költségvetés a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munkafeltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatához szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

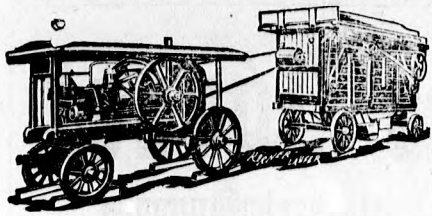
11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat szabályszerű felülvizsgálat útján fog átvétetni.

13. A munkálat odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1912. évi február hó 15-én.

SCULTÉTY,
alispán.



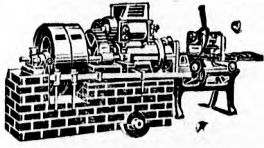
Passaui gépgyár és vasöntöde

szállítja a legjobb **benzinmotoros cséplőkészleteket, gőzcséplőket, stabil benzinmotorokat** jótállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő

Takács Oszkár
Budapest, VI., Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak, —



Teljes téglagyári berendezések. ::
*—3

Szabász a háznál — kincs a háznál!

HÖLGYEK ÖRÖME!

„REFORM“ szabadalmazott szabásveim megjelentek. Egy készlet áll 4 ívből, 4 színben nyomva, **70 cm. széles, 100 cm. hosszú**, minden nagyságban. Bárki tanulás nélkül önállóan szabhatja a leg-elegánsabb ruhákat. **Nélkülözhetetlen minden háznál**, úgy szabók, mint szabónőknél, valamint iskolákban és internátusokban oktatásra. ::

Szabástani módszer Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kiintetve.

Ára magyar és német utasítással, **1 kopirozó rádli, 2 acélkréta, 1 centiméterrel összesen 6 kor.** 6 készlet vételnél 10%, 12 készletnél 15% engedmény. Szabásminták 80 fillér bélyeg ellenében :: vidékre portamentesen küldetnek. ::
Arjegyzék ingyen

A legújabb divatlapok 60—120—250 fillérig tetemesen leszállított árban, t. i. 25%-al olcsóbban mint bárhol kapható.

Mehr Sámuel okl. úri és női műszabász szabászati intézete
BUDAPEST, VII., Nagydiofa-utca 29/v.
Viszontelárusítók mindenhol kerestetnek!



INGYEN

kap egy pompás hangverseny-beszélőgépet, ha 10 lemezt vásárol 20 forintért, de csakis *—23

WAGNER a „Hangszerkirály“-nál

Budapest, József-körút 15. szám.

Okvetlen kérjen lemezejegyzéket. Javító műhely. — Előnyös lemezcsere!

6962. szám

alisp. 1912.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az ujvidék—szegedi törvényhatósági közut 29—30 km. Temerin és Bácsföldvár községek közötti szakaszán építendő utkaparóház és melléképület építési munkálataira ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

Ezen építési munkálatok költsége 6814 korona 08 fillérben irányoztatott elő.

1. Ezen építkezésnél a következő munkák fognak vállalati uton biztosítottatni:

- a) földmunka,
- b) kőmives munka,
- c) ácsmunka,
- d) asztalos, lakatos, mázó és üveges munka.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenkint külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számítva 10 (tiz) hét.

3. Az ajánlatok százalékos árengedménnyel teendők; felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.“

Ajánlat a 6962. alisp. 1912. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt az ujvidék—szegedi törvényhatósági közut 29—30 km. Temerin és Bácsföldvár községek közötti szakaszán építendő egyes utkaparóház építési munkálataira.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1912. évi márczius hó 16-ik (szombat) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1912. évi márczius hó 15-ik (péntek) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenyárgyalás a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1912. évi márczius hó 16-ik (szombat) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenyárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, költségvetés a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban (I. emelet) jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhető be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatához szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

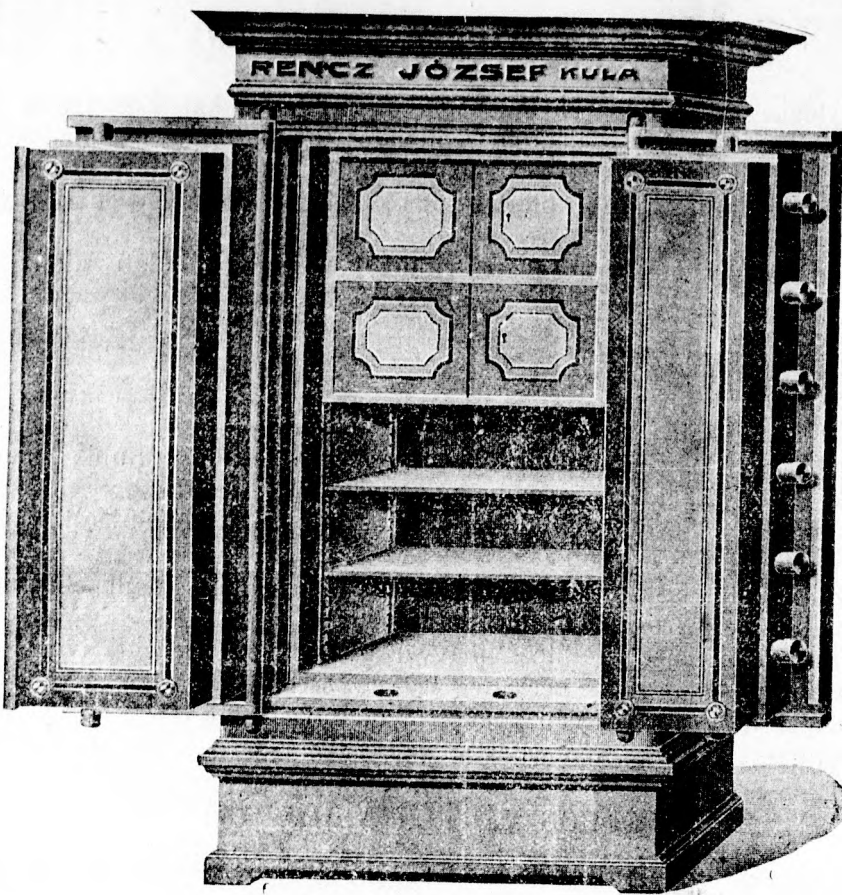
11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat szabályszerű felülvizsgálat után fog átvétetni.

13. A munkálat odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1912. évi február hó 23-án.

SCULTÉTY,
alispán.



Rencz József

: vasrács és pénzszekrénygyára :

K U L A (Bácsmegeye).

Telefonszám 7. ————— Telefonszám 7.

Készít lépcső-, erkély és folyosó-
rácsozatokat, sir- és sirbolt-sze-
gélyeket, vasablakokat stb. min-
den e szakmába vágó munkákat
a legszebb kivitelben. ❀❀❀

*Készletben teljes takarékpénz-
tári berendezések. !!*

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

!!

HIRDETÉSEK

FELVÉTERNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

!!

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYASZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYVNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.